

۱۱
انسانی

۱۱ انسانی
دفترچه سوال

۱۳ مرداد ۱۴۰۲

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	فاطمه ایلخانی، علی حسینی‌نوه، مهدیس حمزه‌ای، محمد حمیدی، فرداد روشنی، امیر زراندوز، حمید زرین‌کفش، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی
علوم و فنون ادبی (۱)	سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، افشین کیانی، محمد نورانی، علی وفائی خسروشاهی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقاییاری، محمود عاشوری‌دوجی، علیرضا قلی‌زاده، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی
منطق	پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، غلامحسین عزیزی، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی کاردان، زهرا محمدی
ریاضی و آمار (۲)	فرداد روشنی، امیر زراندوز، مهدیس حمزه‌ای، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی
علوم و فنون ادبی (۲)	سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، افشین کیانی، محمد نورانی، اعظم نوری‌نیا، علی وفائی خسروشاهی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، فرزانه حاجی، ریحانه خدابخشی، فاطمه صفری، فاطمه قائم‌مقامی
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری، محمود عاشوری‌دوجی، علیرضا قلی‌زاده، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	ایمان جینی‌فروشان	محمد بحیرایی، امیرحسین ابومحبوب	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
منطق	پرگل رحیمی	احمد منصوری	زهرا قموشی
اقتصاد	سارا شریفی	عاطفه طاهر	ستایش محمدی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان جینی‌فروشان	محمد بحیرایی، امیرحسین ابومحبوب	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
روان‌شناسی	ریحانه خدابخشی	محمد صمدی، عاطفه طاهر	ستایش محمدی
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	آفرین ساجدی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۱۳ مرداد ماه ۱۴۰۲

یازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۱	۲	۳	۵	۷	
علوم و فنون ادبی (۱)	۱	۲	۴	۶	۷	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۴	۵	۷	
منطق	۱	۳	۵	۷	۹	
اقتصاد	۱	۳	۵	۷	۸	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۲۵
۳	علوم و فنون ادبی (۱) - آشنا	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	منطق	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اقتصاد	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵

۱- برد تابع $f = \{(-1, a), (0, b-a), (1, 2-b)\}$ تک عضوی است. مقدار $a^2 + b^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{9}$ (۲) ۴ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{20}{9}$

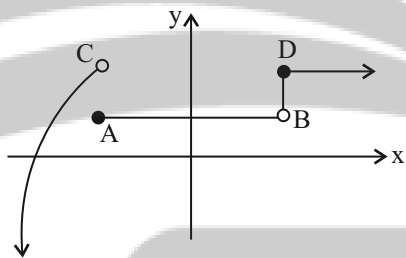
۲- اگر رابطه $f = \{(8, a+2b), (3, 4), (7, 2), (8, 7), (3, 2a-b)\}$ تابع باشد، $3a - b$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۱ (۴) ۷

۳- اگر رابطه $R = \{(3, 2^{x+y}), (5, x^2 - y^2), (3, 32), (5, 15)\}$ یک تابع باشد، مقدار $\frac{xy}{2}$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) -۴

۴- با کدام تغییر، وضعیت نمودار زیر از لحاظ تابع بودن یا نبودن، تغییر می‌کند؟

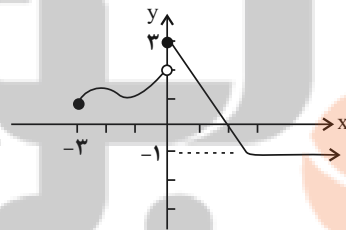
(۱) حذف نقطه D

(۲) حذف نقطه A

(۳) حذف پاره‌خط BD (نقاط بین B و D)

(۴) حذف نقاط با طول منفی

۵- با توجه به نمودار تابع زیر، اشتراک دامنه و برد شامل چند عدد صحیح است؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) بی‌شمار

۶- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{-2x}{-x^2+2}$ اگر $f(k) = 2$ باشد، حاصل $f(-2k+2)$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{N}$) $\mathbb{R} - \{\pm\sqrt{2}\} \rightarrow \mathbb{R}$

(۱) صفر (۲) -۲ (۳) ۴ (۴) $-\frac{4}{7}$

۷- اگر $x=2$ یک جواب معادله $\frac{2x^2}{a+x} + \frac{a-x}{x} = \frac{a}{x}$ باشد، مقدار a کدام است؟

(۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۸- دو شیر A و B به یک استخر متصل هستند. در حالتی که فقط شیر A باز باشد $\frac{1}{10}$ حجم استخر را ۴ ساعت زودتر از حالتی که فقط شیر B باز باشد، پُر می‌کند. اگر هر دو شیر باز باشند، آنگاه حجم کل استخر در ۴۸ ساعت پُر می‌شود. اگر شیر B به تنهایی باز باشد، کل حجم استخر در چند ساعت پُر می‌شود؟

(۱) ۴۰ (۲) ۶۰ (۳) ۸۰ (۴) ۱۲۰

۹- اگر ریشه بزرگ‌تر معادله کسری $3 = \frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x}$ در معادله $\frac{1}{x} - \frac{2-x}{x+2} = \frac{k}{x(x+2)}$ صدق کند، آنگاه مقدار k کدام است؟

(۱) $-\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{34}{25}$ (۳) $\frac{56}{25}$ (۴) $\frac{26}{25}$

۱۰- مجموع جواب‌های معادله $-\frac{x^2+4x+3}{x^2+5x+4} = x + \frac{1}{x+4}$ ، کدام است؟

(۱) -۱ (۲) -۴ (۳) -۵ (۴) معادله جواب ندارد.

۱۱- کدام گزینه درباره «وضعیت فرهنگی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم» نادرست است؟

- (۱) این دوره با دانشمند بزرگی چون محمد بن زکریای رازی آغاز شد.
(۲) در این دوره، امرای سامانی با تأکید بر ضرورت تألیف به زبان فارسی دری و گردآوری تاریخ گذشته ایران، به هویتی مستقل در برابر خلافت بغداد دست پیدا کردند.
(۳) این دوره، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
(۴) در این دوره، اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه اندرزننامه‌های منشور وارد فارسی دری شد.

۱۲- با توجه به ابیات زیر، به ترتیب چهره‌های شاخص هر یک از انواع ادبی در قرن‌های چهارم و پنجم، در کدام گزینه آمده است؟

الف) نه دیو و نه شیر و نه نر ازدها	ز شمشیر تیزم نیابد رها
ب) ساقی، تو بده باده و مطرب تو بزن رود	تا می خورم امروز، که وقت طرب ماست
ج) خنک آن که آسایش مرد و زن	گزیند بر آسایش خویشتن

- (۱) فردوسی - عنصری - کسایی
(۲) فردوسی - رودکی - کسایی
(۳) رودکی - شهیدبلخی - ناصر خسرو
(۴) رودکی - عنصری - شهیدبلخی

۱۳- کدام گزینه برای جاهای خالی مناسب است؟

«نثر دوره سامانی ... است و بیشتر به موضوع‌های ... توجه دارد. کتاب تفسیر طبری به زبان ... نوشته شده است.»

- (۱) ساده و روان - حماسی، ملی و تاریخی - عربی
(۲) موزون و روان - حماسی، تغزلی و تاریخی - عربی
(۳) ساده و روان - حماسی، ملی و تاریخی - فارسی
(۴) موزون و روان - حماسی، علمی و تاریخی - فارسی

۱۴- چند مورد از گزاره‌های زیر درباره «زبان فارسی میانه» درست است؟

- الف) زبان‌های ایرانی میانه به دو دسته تقسیم می‌شوند.
ب) شعرهای مکتوب زبان پهلوی نسبت به نثر فراوانی بیشتری دارند.
پ) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.
ت) به علت قرار گرفتن در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو، «فارسی میانه» نامیده شده است.
ث) منظومه «درخت آسوریک»، اصل پارتی و «یادگار زریران» اصل پهلوی دارد.
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۵- نوع سجع در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) کجا سر دوست از دوست مستور است؛ چگونه حسن دعوی دوستی کند که مهجور است.
(۲) الهی! چون تو حاضری چه جویم و چون تو ناظری چه گویم.
(۳) الهی! همه سر آسوده خواهند و حسن دل آسوده.
(۴) الهی! روزم را چون شبنم روحانی گردان و شبنم را چون روز نورانی.

۱۶- ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشبیه، استعاره، سجع و مجاز» کدام است؟

الف) کفر زلفش ره دین می‌زد و آن سنگین دل	در پیش مشعلی از چهره برافروخته بود
ب) گفتم به نیرنگ و فسون، پنهان کنم ریش درون	پنهان نمی‌ماند که خون، بر آستانم می‌رود
پ) و گر رفت و آثار خیرش نماند	نشاید پس مرگش الحمد خواند
ت) ای پسته تو خنده زده بر حدیث قند	مشتاقم از برای خدا یک شکر بخند
- (۱) الف، ت، ب، پ (۲) الف، ب، پ، ت (۳) ت، الف، ب، پ (۴) ت، الف، پ، ب

۱۷- در کدام بیت نشانهٔ هجایی «U - -» چهار بار تکرار شده است؟

۱) اگر کاری کنی مزدی ستانی	چو بیکاری یقین بی مزد مانی
۲) پیمبر بدان داد مر علم حق را	که شایسته دیدش مر این مهتری را
۳) و گر مر خویشتن را از سخن بی‌بهره بپسندی	مرا گر چون تو فرزندی نباشد بر زمین شاید
۴) رهایی نیابد هم از مرگ خویش	مبارز چو عاجز شود در قتال

۱۸- تعداد واج‌های «و، ی» در جایگاه صامت در کدام گزینه نادرست آمده است؟

۱) یا می دهش از بلبله یا خود به راهش کن هله	زیرا میان گلرخان خوش نیست عفريت ای پسر (۵)
۲) ما را که پیدا کرده‌ای نی از عدم آورده‌ای	ای هر عدم صندوق تو ای در عدم بگشاده در (۴)
۳) خواهم یکی گوینده‌ای آب حیاتی زنده‌ای	کآتش به خواب اندر زند وین پرده گوید تا سحر (۶)
۴) در لطف اگر چون جان شوم از جان کجا پنهان شوم	گر در عدم غلطان شوم اندر عدم داری نظر (۳)

۱۹- در بیت زیر چند هجای کوتاه وجود دارد؟

«آن رفت که می‌رفتم در صومعه هر باری	جز بر در میخانه این بار نخواهم شد»
(۱) نه	(۲) هفت
(۳) شش	(۴) ده

۲۰- کدام بیت از نظر مفهومی با سایر گزینه‌ها یکسان نیست؟

۱) صبر است عقل را به جهان همتا	بر جان نه این بزرگ دو همتا را
۲) صبر است کیمیای بزرگی‌ها	نستود هیج داننا صـفـرا را
۳) بر عشق توام نه صبر پیداست نه دل	بی روی توام، نه عقل بر جاست نه دل
۴) همی تا کند پیشه، عادت همی کن	جهان مر جفا را، تو مر صابری را

تلاشی در مسیر موفقیت

۲۱- موارد کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات «سه قرن اول هجری» صحیح است؟

الف) پس از سقوط دولت اشکانی و از دست رفتن استقلال سیاسی ایران، ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند.
ب) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل سامانی بر سر کار آمد.

پ) یعقوب لیث صفاری برای ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن حکومت بغداد دست به کار شد تا اقتدار ایران را به آن بازگرداند.

ت) ایرانیان در سه قرن نخست هجری به زبان‌های فارسی، عربی و پهلوی آثار فراوان پدید آوردند.

۱) الف، ب ۲) الف، پ ۳) پ، ت ۴) ب، پ

۲۲- از نگاه تاریخ ادبیات در عبارت زیر چند غلط به چشم می‌خورد؟

«سامانیان از ترکان آل افراسیاب شکست خوردند و خراسان ابتدا به دست سبکتگین و بعد پسرش مسعود افتاد و سلسله غزنوی در سال ۴۵۱ هجری در شهر بخارا تشکیل شد. غزنویان نیز برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند.»

۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

۲۳- عبارت «شاعران قرن چهارم و اوایل قرن پنجم، بیشتر به واقعیت‌های بیرونی نظر داشتند.» درباره کدام ابیات مصداق دارد؟

الف) رایت همت ز ساق عرش بر باید فراشت
ب) تو در بحر محیط ای دل چو غواصان یکی غوطه
ج) باز بر ما وزید باد شمال
د) خلیل از نیستی چه بود؟ تو با عشق آی در آتش
ه) هرگز کسی نداد بدین سان نشان برف

۱) ب - ج ۲) ج - ه ۳) الف - د ۴) ه - ب

۲۴- در موارد زیر، چند بیت فاقد سجع هستند؟

الف) گلزار کند عشقت آن شوره خاکی را
ب) من ز سلام گرم او آب شدم ز شرم او
ج) نادر جمال باید کاندز زبان نیاید
د) مست شوند چشم‌ها از سکرآت چشم او
ه) هیچ فلک دفع کند از سر خود دور سفر؟
و) زان نور همه عالم هر شیوه همی‌نالیم

۱) سه ۲) چهار ۳) پنج ۴) دو

۲۵- نوع سجع‌های به کار رفته در متن زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«به نام خداوندی که به هیچ چیز و هیچ کس نماند. یاد او آیین زبان و دیدار او زندگی جان. پادشاه است بی‌سپاه، و استوار است بی‌گواه. گفته‌اند هر حرفی چراغی است از نور اعظم افروخته، آفتابی است از مشرق حقیقت طالع گشته. این قرآن متقیان را هدی است، مؤمنان را شفاست، آشنایی را سبب است، روشنایی را مدد است.»

۱) متوازی، مطرف، متوازی، متوازن، متوازی

۲) متوازی، مطرف، متوازی، متوازن، متوازی، مطرف، متوازن

۲۶- ترتیب قرار گرفتن ابیات از نظر داشتن آرایه‌های «تلمیح، تشبیه، سجع، واج آرای، واژه آرای» در کدام گزینه درست است؟

- (الف) هزاران شاهد مه رو، گرفته هر یکی شمعی
(ب) به ماه مصر ز یک پیرهن مضایقه کرد
(ج) چنان به فکر تو در خوبستن فرو رفتیم
(د) چشم گشا و رو نگر جرم بیار و خو نگر
(هـ) خیال روی کسی در سر است هر کس را
- (۱) ب، هـ، الف، د، ج (۲) د، الف، ج، ب، هـ
(۳) ب، الف، د، ج، هـ (۴) الف، د، ج، هـ ب

۲۷- کدام یک از مصراع‌های زیر با یکدیگر هموزن هستند؟

- (الف) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد
(ب) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی
(ج) آفتاب از کوه سر بر می‌زند

(د) باغ رضوان است این جا یا خراسان است این جا

- (۱) الف، ب (۲) ب، ج (۳) د، ج (۴) الف، د

۲۸- تعداد هجاهای کشیده در کدام بیت کمتر است؟

- (۱) امشب به آه سرد ره خواب می‌زدم
(۲) گران‌خوابی که آه سرد را مهتاب می‌داند
(۳) گفتم که چشم چرخ چنین چشم هیچ دید
(۴) در تنور سرد خودداری نمی‌آید ز نان

۲۹- نشانه‌های هجایی کدام بیت به این شکل (---U / ---U / ---U / ---U) نیست؟

- (۱) نکوهش مکن چرخ نیلوفری را
(۲) از آنم قصد جان کردی که من برگردم از کویت
(۳) چو آب آشفته جان بر کف روانم تا کجا سروی
(۴) شبی دل را به تاریکی ز زلفت باز می‌جستم

۳۰- در کدام گزینه تقطیع هجایی دو مصراع با یکدیگر برابر نیست؟

- (۱) هنوز از نهالت نرسسته است گل
(۲) زنده شود چون به سرش بگذری
(۳) ظلم باشد بر چنان صورت نقاب
(۴) از سر برون کن سرکشی امروز با ما باده خور
- خود اندر جهان تاج بر سر نهم
جان جهان خواند مرا آن صنم
وان که در آمد به کمندت نجست
ای باغ زردآلو و به ما نیز هم بد نیستیم

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۳۱-۳۵):

۳۱- «عَلَى كُلِّ الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَحْتَرِمُوا الْأَدْيَانَ الْإِلَهِيَّةَ وَيَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايِشًا سَلْمِيًّا!»

- (۱) بر همهٔ مسلمانان واجب است که به ادیان الهی احترام بگذارند و با یکدیگر مسالمت‌آمیز همزیستی داشته باشند!
- (۲) همهٔ مسلمانان باید به دین‌های خدا احترام گذاشته و نسبت به یکدیگر زندگی مسالمت‌آمیز برقرار کنند!
- (۳) بر همهٔ مسلمانان واجب است که دین‌های الهی را محترم بشمارند و برای یکدیگر زندگی توأم با سلامتی را آرزو کنند!
- (۴) بر هر یک از مسلمانان لازم است که به دین خداوند احترام بگذارند و با یکدیگر همزیستی صلح‌آمیز داشته باشند!

۳۲- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) «تُشَاهَدُ غِيْمَةٌ سَوْدَاءٌ عَظِيمَةٌ فِي سَمَاءِ الْمَدِينَةِ.» ابر سیاه بزرگی در آسمان شهر دیده می‌شود!
- (۲) «تُصَيِّحُ الْأَرْضُ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ مَفْرُوشَةً بِالْأَزْهَارِ.» زمین در فصل بهار پوشیده از گل‌ها می‌شود!
- (۳) «شَرَفْتُمُونَا، تَفَضَّلُوا يَا أَعْرَائِي، أَهْلًا وَسَهْلًا بَكُم.» ما را مشرف فرمودید، بفرمایید ای عزیزانم، خوش آمدید!
- (۴) «لَا يَقْبَلُ الشَّعْبُ الْإِيرَانِيَّ أَيْ ضَعَطٍ مِنْ جَانِبِ الْأَعْدَاءِ.» ملت ایرانی هیچ فشاری را از جانب دشمن قبول نکرده‌است!

۳۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) «تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ وَ لِمَنْ تَعَلَّمُونَهُ.» برای کسی که از او یاد می‌گیرید و برای کسی که به او علم می‌آموزید، فروتنی کنید!
- (۲) «الْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ!» مؤمن کسی است که مردم از او بر مال‌ها و جان‌هایشان در امان باشند!
- (۳) «أَعْطَانِي تِلْكَ الْحَبُوبَ الْمُسَكَّنَةَ مِنْ دَاخِلِ الْمَخْزَنِ لِأَنِّي صَدَّاعٌ.» آن قرص‌های آرام‌بخش را از داخل کمد به من داد، چون من سردرد داشتم!
- (۴) «إِنْقَطَعَ تَيَّارُ الْكِهْرِبَاءِ فِي سِتَّةِ صُفُوفٍ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ!» جریان برق در نه کلاس در ساعت شش قطع شد!

۳۴- «هَمَكِي بِه رَيْسَمَانَ خَدَا چَنَگ مِي زَنِيم و پَرَاکَنَدَه نَمِي شُويم.»

- (۱) كَلْنَا اِعْتَصَمْنَا بِحَبْلِ اللَّهِ وَ لَا تَفَرَّقْنَا. (۲) نَعْتَصِمُ بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ مَا تَفَرَّقُوا.
- (۳) كَلْنَا اِعْتَصَمْنَا بِحَبْلِ اللَّهِ وَ مَا تَفَرَّقُوا. (۴) نَعْتَصِمُ بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ لَا نَتَفَرَّقُ.

۳۵- ما هو الصحيح حول المفهوم للمعادل التالي؟ «هر که علم خواند و عمل نکرد، بدان مائد که گاو راند و تخم نیفشاند!»

- (۱) اِعْلَمُ أَنَّ السَّعَادَةَ فِي مَسَاعِدَةِ النَّاسِ. (۲) الْعَالَمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ.

- (۳) الْعَالَمُ حَيٌّ وَ إِنْ كَانَ مَيِّتًا. (۴) «كُلَّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ»

٣٦- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حُرُوفِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) لَا يَجْتَمِعُ الْبُخْلُ وَالْكَذِبُ فِي الْمُؤْمِنِ!
(٢) أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً!
(٣) الْمُؤْمِنُ يُسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِذَنْبِهِ!
(٤) سَنُشَجِّعُ الْتَّاعِبِينَ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ لِلْمُسَابَقَةِ!

٣٧- عَيْنُ مَا لَيْسَتْ فِيهِ الْمُتَضَادَّتَانِ:

- (١) اللَّهُ يُنْزِلُ الْمَطَرَ مِنَ السَّمَاءِ وَيَرْفَعُ الْطِفْلَ رَأْسَهُ لِرُؤْيَةِ الْمَطَرِ!
(٢) اللَّهُ غَفْرٌ رَجُلًا وَذَلِكَ الرَّجُلُ عَمِلَ أَعْمَالًا صَالِحَةً فِي حَيَاتِهِ!
(٣) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا﴾
(٤) الْمُعَلِّمُ جَلَسَ عَلَى الْكُرْسِيِّ وَ قَامَ التَّلْمِيزَ الْمَثَالِيَّ لِاحْتِرَامِهِ!

٣٨- عَيْنُ الْخَطَأِ عَنِ الْمَفْرَدَاتِ التَّالِيَةِ:

- (١) عَمَّالٌ: هُمُ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ لِمَصْلَحَةِ الْأَعْدَاءِ وَ ضَعْفِ الْمَوَاطِنِ!
(٢) الْكَذِبُ: مِنَ الرَّدَائِلِ الْأَخْلَاقِيَّةِ وَ يَأْمُرُ الْإِسْلَامُ بِالْإِبْتِعَادِ عَنْهُ!
(٣) الثَّلَاجُ: يَنْزِلُ عَلَى الْجِبَالِ وَ نُشَاهِدُهُ فِي فَصْلِ الشِّتَاءِ غَالِبًا!
(٤) مُكَيِّفُ الْهَوَاءِ: جِهَازٌ لِلخَّلَاصِ مِنْ حَرَارَةِ الصَّيْفِ!

٣٩- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْفِعْلُ الثَّلَاثِيُّ الْمَزِيدُ:

- (١) إِنَّ التَّقْوَى لَا يَنْجَلِي إِلَّا فِي الْأُمُورِ الْجَارِيَةِ!
(٢) يَا بِنْتِي لَا تَحْتَقِرِي مِنَ الْخَيْرِ شَيْئًا!
(٣) مِنَ الْبِدَايَةِ قَامَ الْإِنْسَانُ بِتَقْلِيدِ مِنَ الطَّبِيعَةِ حَوْلَ إِنتَاجِ الْكَلِمَاتِ!
(٤) قَدْ تَأَمَّلَ اللَّغَوِيُّونَ مِنْذُ الْقَدِيمِ حَوْلَ مَوْضُوعِ نَشْأَةِ اللَّغَةِ!

٤٠- عَيْنُ الْفِعْلِ مِنْ بَابِ التَّفَاعُلِ:

- (١) يُحَاوِلُ الْعُلَمَاءُ أَنْ يَعْرِفُوا سِرَّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ!
(٢) أَيُّهَا الطَّلَّابُ؛ تَعَاوَنُوا لِحَلِّ الْمَشَاكِلِ!
(٣) كَادَ الشَّابُّ يَصِلُ إِلَى مَا يَحِبُّهُ إِنْ كَانَ يُوَاصِلُ أَعْمَالَهُ!
(٤) كُنْتُ وَاقِفْتُ أَخِي لِفَتْحِ مَكَانٍ لِبَيْعِ الْكُتُبِ الْعِلْمِيَّةِ!

۴۱- در کدام گزینه تعداد مفاهیم کلی و جزئی برابر است؟

(۱) گردن‌بند طلایی، شوهر خواهرم، بلندترین برج جهان، امروز

(۲) کلی، جزئی، من، ۴۰ کارمند این سازمان

(۳) عطار (شاعر)، امروز، فردا، اورانوس

(۴) الهه (چیزی که پرستش می‌شود)، ماه آسمان، اسم اشاره، کشور اسلامی

۴۲- دفترچه‌ای که در دست شماست، ... دفترچه است و خودکار قرمز احمد مفهومی ... است.

(۲) مفهوم - کلی

(۱) مفهوم - جزئی

(۴) مصداق - جزئی

(۳) مصداق - کلی

۴۳- نسبت میان مفاهیم «شیر و شتر» و «غیر شیر و غیر شتر» به ترتیب، کدام است؟

(۲) تباین - عموم و خصوص من وجه

(۱) تباین - تباین

(۴) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص من وجه

(۳) عموم و خصوص من وجه - تباین

۴۴- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) وقتی که تنها یک مفهوم در رابطه خاص تر است، نوع رابطه عموم و خصوص مطلق است.

(۲) رابطه دو مفهوم که هر دو به یک اندازه فقط خاص تر باشند، تباین است.

(۳) رابطه دو مفهوم که هیچ کدام عام تر و خاص تر از دیگری نباشد، تساوی است.

(۴) در عموم و خصوص من وجه یک مفهوم از هر جهتی خاص تر از مفهوم دیگری است.

۴۵- در یک طبقه‌بندی صحیح از مفاهیم، کدام نوع از مفاهیم نباید وجود داشته باشند؟

(۱) مفهومی که هیچ مصداق بیشتری از مفهوم دیگر ندارد.

(۲) دو مفهوم که هیچ مصداقی را نمی‌توان میانشان مشترک یافت.

(۳) مفهومی که تمامی مصداق مفهوم دیگر را در بر بگیرد.

(۴) دو مفهوم که مصداق مشترک و مصداقی اختصاصی داشته باشند.

۴۶- کدام گزینه به ترتیب متناسب با سه گزاره زیر است؟

- «مثلث، شکلی است که دارای سه ضلع است.»

- «در این تعریف به تحلیل مفهوم مورد نظر می پردازیم.»

- «در دسته بندی ویژگی های یک مفهوم، به ویژگی مشترک با سایر مفاهیم مشابه گفته می شود.»

- (۱) تعریف مفهومی - تعریف مفهومی - امر عام
(۲) تعریف مفهومی - تعریف مفهومی - امر عام
(۳) تعریف لغوی - تعریف مفهومی - امر خاص
(۴) تعریف مفهومی - تعریف مفهومی - امر خاص

۴۷- تعریف ذکر شده در کدام گزینه با تعریف زیر اشکال مشابهی دارد؟

«دریا: مقدار بسیار زیادی آب که در یک فرو رفتگی بزرگ از زمین مجتمع شده است.»

- (۱) روزنامه: رسانه ای برای انتشار اخبار که روزانه منتشر می شود.
(۲) دانشگاه: مرکزی دولتی برای ادامه تحصیلات پس از دیپلم.
(۳) فوتبال: بازی ای که هدف آن به ثمر رساندن گل های بیشتر است و به برد یکی از دو تیم می انجامد.
(۴) منطق: علمی که به بررسی انواع استدلال از حیث ماده و صورت می پردازد.

۴۸- کدام گزینه می تواند گزاره زیر را به درستی کامل کند؟

«در یک تعریف صحیح ...»

- (۱) مفهوم مجهول و تعریف هر دو کلی هستند.
(۲) مفهوم مجهول یک مفهوم کلی و تعریف یک یا چند مفهوم جزئی است.
(۳) مصادیق تعریف باید عام تر از مفهوم مجهول باشد.
(۴) مصادیق تعریف باید خاص تر از مفهوم مجهول باشد.

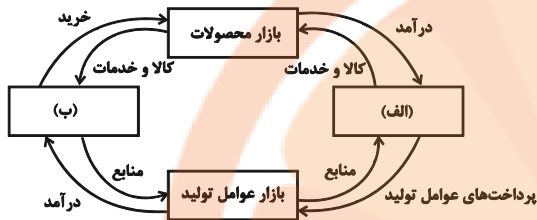
۴۹- اگر تعریفی هم جامع باشد و هم مانع، در این صورت نسبت بین مفهوم مجهول و تعریف، کدام یک از نسبت های چهارگانه خواهد بود؟

- (۱) تباین (۲) عموم و خصوص من وجه (۳) تساوی (۴) عموم و خصوص مطلق

۵۰- اگر تعریف «فعل» را به صورت «کلمه ای که بر انجام کاری دلالت دارد.» بیان کنیم، کدام توصیف صحیح است؟

- (۱) جامع است ولی مانع نیست.
(۲) جامع نیست ولی مانع است.
(۳) جامع و مانع است.
(۴) جامع و مانع نیست.

۵۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها ... و بنگاه‌ها ... هستند.

ب) موارد «الف» و «ب» در شکل مقابل به ترتیب بیانگر چیست؟

ج) کدام عبارت در رابطه با واقعیت صحیح است؟

۱) الف) خریدار - فروشنده، ب) دولت - بنگاه‌ها، ج) مؤسسات کسب و کار یا همان بنگاه‌ها می‌توانند شامل مزارع کشاورزی، فروشگاه‌ها و کسب و کارهای خویش‌فرمایی باشند.

۲) الف) فروشنده - خریدار، ب) دولت - خانوارها، ج) مبادلات در بازار صرفاً به صورت حضوری و حقیقی صورت می‌گیرد.

۳) الف) فروشنده - خریدار، ب) خانوارها - بنگاه‌ها، ج) دستمزد، دریافتی خانوارها بابت فروش نیروی کار است.

۴) الف) خریدار - فروشنده، ب) بنگاه‌ها - خانوارها، ج) بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در هر جایی اطلاق می‌شود.

۵۲- در کدام گزینه به ترتیب نوع بازار به درستی مشخص شده است؟

«بازار محصولاتی چون ماکارونی، بازار محصولاتی چون خودرو در کشور ما، شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، شرکت توانیر در

کشور ما، فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها، خریداران عمده کالا و خدمات»

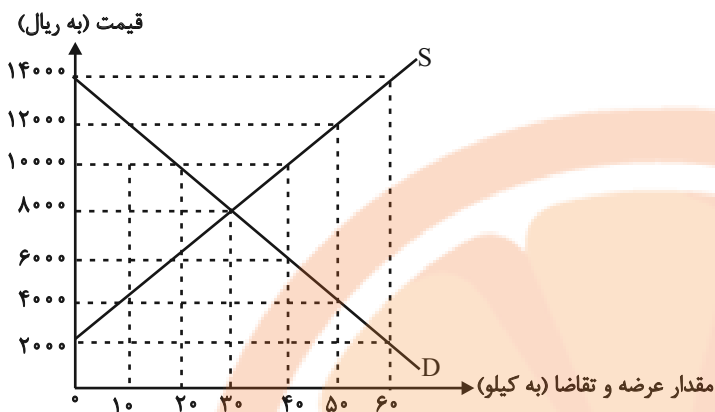
۱) انحصاری - رقابتی - انحصار در خرید - انحصار در فروش - مناقصه - رقابتی

۲) رقابتی - انحصار در خرید - انحصار در فروش - رقابتی - مناقصه - انحصار در فروش

۳) رقابتی - انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش - انحصار در فروش - مزایده - مناقصه

۴) رقابتی - انحصار در فروش - انحصار در خرید و فروش - انحصار در خرید - مزایده - مناقصه

۵۳- در نمودار زیر، مقادیر عرضه و تقاضای یک کالای خاص در قیمت‌های مختلف نشان داده شده است. با توجه به آن:

الف) در قیمت: ۲۰۰۰ ریال، کمبود عرضه نسبت به مقدار

عرضه تعادلی چه قدر است؟

ب) در قیمت: ۴۰۰۰ ریال بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

ج) در چه سطحی از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکننده به

حداکثر می‌رسد و مقدار آن کدام است؟

د) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا

و هماهنگی رفتار اقتصادی تولیدکننده و مصرف‌کننده در سطح قیمت ۱۲۰۰۰ ریال می‌شود؟

(۱) الف) ۳۰ کیلو ب) ۴۰ کیلو کمبود عرضه ج) ۱۴۰۰۰ و ۶۰ - ۸۴۰۰۰۰ د) ۸۰۰۰ ریال کاهش قیمت

(۲) الف) ۳۰ کیلو ب) ۴۰ کیلو مازاد تقاضا ج) ۸۰۰۰ و ۳۰ - ۲۴۰۰۰۰ د) ۴۰۰۰ ریال کاهش قیمت

(۳) الف) ۶۰ کیلو ب) ۲۰ کیلو مازاد عرضه ج) ۱۴۰۰۰ و ۶۰ - ۸۴۰۰۰۰ د) ۸۰۰۰ ریال افزایش قیمت

(۴) الف) ۶۰ کیلو ب) ۲۰ کیلو کمبود تقاضا ج) ۸۰۰۰ و ۳۰ - ۲۴۰۰۰۰ د) ۴۰۰۰ ریال کاهش قیمت

۵۴- با توجه به جدول زیر کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف	ب	قیمت (تومان)
۳۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰
۳۵۰	۴۵۰	۲۰۰۰
۴۰۰	۴۰۰	۳۰۰۰
۴۵۰	۳۵۰	۴۰۰۰
۵۰۰	۳۰۰	۵۰۰۰

الف) به ترتیب موارد «الف» و «ب» بیانگر کدام مفاهیم اقتصادی هستند؟

ب) در کدام سطح قیمت، در بازار با مازاد عرضه مواجه هستیم؟

ج) میزان کمبود یا مازاد در سطح قیمت ۲۰۰۰ تومان کدام است؟

(۱) الف) تقاضا - عرضه ب) ۱۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد کمبود تقاضا

(۲) الف) عرضه - تقاضا ب) ۴۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد مازاد تقاضا

(۳) الف) عرضه - تقاضا ب) ۳۰۰۰ تومان ج) ۱۰۰ واحد کمبود تقاضا

(۴) الف) تقاضا - عرضه ب) ۵۰۰۰ تومان ج) ۵۰ واحد مازاد تقاضا

۵۵- خانم محمدی پس از تغییر شغل و کسب درآمد بالاتر، تقاضای بدلیجات خود را صفر کرده و به خرید طلا روی آورده است. اما علی‌رغم این

افزایش درآمد، به دلیل افزایش قیمت گوشت قرمز و با در نظر گرفتن مزایای استفاده از پروتئین گیاهی، تصمیم دارد تا میزان سویا را در سبد

مصرفی خانوار خود افزایش دهد. در این رابطه کدام گزینه صحیح است؟

(۱) طلا کالای جانشین برای بدلیجات و گوشت قرمز نیز کالای مکملی برای سویا است.

(۲) طلا کالای جانشین برای بدلیجات و سویا کالای جایگزین برای گوشت قرمز است.

(۳) بدلیجات کالای پست و سویا کالای جانشین برای گوشت قرمز است.

(۴) طلا کالای مکمل برای بدلیجات و سویا کالای پست است.

۵۶- کدام گزینه در ارتباط با درآمدهای دولت صحیح نیست؟

(۱) درآمدهای ناشی از منبع نفت علی‌رغم پایداری، به دلیل نوسانات ارزی و تحریم‌پذیری این درآمد، قابل اتکا نبوده و می‌بایست صرف هزینه‌های جاری کشور شود.

(۲) بخشی از درآمد دولت ناشی از مشارکت دادن مردم در طرح‌های عمرانی است که اصطلاحاً به آن ایجاد بدهی توسط دولت می‌گویند و نوعی قرض محسوب می‌شود.

(۳) دولت می‌تواند از اموال شخص متوفی که مقرر است به بازماندگان وی منتقل شود، بخشی را به عنوان درآمد خود تصاحب نماید.

(۴) درآمد ناشی از مالیات بر درآمد، نوعی از مالیات مستقیم است که از هر کدام از انواع درآمدها جداگانه دریافت می‌شود.

۵۷- به ترتیب هر یک از موارد زیر به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟

- مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی است.

- تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

- کسب و کارها، منبع این مالیات را از فروش خودشان جمع‌آوری کرده و آن را از طریق خرید از دیگر کسب و کارها، پرداخت می‌کنند.

- وظیفه قانونی پرداخت این نوع از مالیات به‌عهدۀ تولیدکنندگان و فروشندگان است.

(۱) مالیات بر ارث - عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده

(۲) مالیات بر درآمد - مالیات بر مصرف - عوارض گمرکی - مالیات بر ارزش افزوده

(۳) مالیات بر ارث - تعرفه‌های گمرکی - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر مصرف

(۴) مالیات بر درآمد - مالیات بر مصرف - عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف

۵۸- در جدول زیر نشان داده شده است که چگونه ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده بر تولید و فروش نان، عمل می‌کند. به ترتیب ارقام مربوط به A،

B، C، D و E از راست به چپ در کدام گزینه به درستی آمده است؟

مرحله ۱: کشاورز گندم را می‌رویاند و آن را به قیمت A تومان به آسیابان می‌فروشد.	مرحله ۲: آسیابان گندم را آسیاب و به آرد تبدیل می‌کند و به قیمت ۲۰۰۰۰ تومان به نانوا می‌فروشد.	مرحله ۳: نانوا آرد را به نان تبدیل می‌کند و به قیمت ۵۰۰۰۰ تومان به مشتری می‌فروشد.	مراحل
۴۴۰۰ تومان	۲۲۰۰۰ تومان	۵۵۰۰۰ تومان	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده
۴۰۰	۲۰۰۰	B	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده
—	C	۲۰۰۰ تومان	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده
۴۰۰ تومان +	۱۶۰۰ تومان +	D	مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده
E			مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده

(۱) ۴۰۰۰، ۵۰۰۰، ۴۰۰، ۳۰۰۰، ۵۰۰۰ (۲) ۴۸۰۰، ۵۰۰۰، ۵۰۰، ۴۰۰۰، ۵۰۰۰

(۳) ۴۰۰۰، ۵۶۰۰، ۵۰۰، ۳۰۰۰، ۵۵۰۰ (۴) ۴۸۰۰، ۵۶۰۰، ۴۰۰، ۴۰۰۰، ۵۵۰۰

۵۹- با توجه به جدول زیر که مقادیر تولید ۲ کالای موز و سیب را در سه کشور نشان می‌دهد، کدام گزینه نادرست است؟

کشور	موز	سیب
ترکیه	۲۵۰	۱۲۰۰
ایران	۴۰۰	۲۰۰۰
ژاپن	۶۸۰	۱۷۵۰

(۱) ایران در تولید سیب دارای مزیت مطلق است و باید موز را از کشور ژاپن وارد نماید.

(۲) براساس اصل مزیت نسبی، ترکیه باید سیب را در داخل تولید کند.

(۳) ژاپن در تولید موز دارای مزیت مطلق است و باید سیب را از کشور ایران وارد نماید.

(۴) ترکیه به علت نداشتن مزیت، باید هر دو کالا را از کشورهای دیگر وارد کند.

الف) عواقب رعایت نکردن اصل مزیت‌های مطلق و نسبی چیست؟

ب) کدام گزینه دربردارنده گروه ویژگی‌هایی است که کشوری را به وضعیت «استقلال اقتصادی» نزدیک می‌کند؟

ج) دولت‌ها برای گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، چه می‌کنند؟

د) کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

۱) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - کاهش رفاه جامعه ب) امکان تأمین کلیه نیازهایش را در داخل فراهم کند. - به کشوری «وابستگی سیاسی»

نداشته باشد. - از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. ج) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها د) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال

۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به «پیمان نفتا» را امضا کردند.

۲) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - افزایش تولید و کیفیت کالاها ب) منابع تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهایش را متنوع کند. -

از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد - همه نیازهایش را در داخل فراهم نماید. ج) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها د) در سال

۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا

کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

۳) الف) گسترده‌تر شدن بازارهای فروش - افزایش تولید و کیفیت کالاها ب) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها

را در داخل فراهم کند. - بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند. ج) پایبندی به پیمان‌های بین‌المللی د) قرارداد «گات» بعدها به

«سازمان دائمی تجارت جهانی» تبدیل شد.

۴) الف) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - کاهش رفاه جامعه ب) از وضعیت «تک‌محصولی» فاصله بگیرد. - امکان تأمین بعضی از نیازها را در داخل

فراهم کند. - بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند. ج) وضع کردن پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها د) کنفرانس پولی و مالی

سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۲ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «سازمان تجارت جهانی» بود.

آزمون ۱۳ مرداد ماه ۱۴۰۲

یازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۲)	۱	۲	۳	۴	۶	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی (۲)	۱	۲	۴	۵	۶	
روان‌شناسی	۱	۳	۵	۶	۷	
عربی زبان قرآن (۲)	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	انتخابی	۱۰	۶۱	۷۰	۳۰
۲	ریاضی و آمار (۲) - آشنا	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵

۶۱- چند مورد از عبارت‌های زیر گزاره است؟

الف) $3 \in \mathbb{Z}$

ب) ماشین با رنگ مشکی از سفید قشنگ‌تر است.

ج) $2 + 3 = 6$

د) آیا $x = 2$ در معادله $2x - 1 = 3$ صدق می‌کند؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۶۲- چه تعداد از گزاره‌های زیر ارزش نادرست دارند؟

الف) اگر همه داده‌ها با هم برابر باشند، شاخص‌های پراکندگی برابر یکی از داده‌ها می‌شوند.

ب) میانه همان چارک دوم داده‌هاست.

ج) نمودار مختصاتی زمانی تابع است که اگر هر خطی موازی محور y ‌ها رسم کنیم، حداقل در یک نقطه نمودار تابع را قطع کند.

د) این‌که در یک انتخابات، نامزدی که بیشترین رأی را داشته باشد، انتخاب می‌شود؛ مربوط به مُد هست.

۱ (۱) صفر

۱ (۲)

۲ (۳)

۳ (۴)

۶۳- نقیض گزاره $(p \vee q) \wedge s$ کدام است؟

۱) $(p \vee q) \vee \sim s$

۲) $(p \vee q) \wedge \sim s$

۳) $(p \wedge q) \vee s$

۴) $(p \wedge q) \vee \sim s$

۶۴- نقیض گزاره «۳ عددی اول است یا معادله $x^2 = -36$ دو جواب حقیقی دارد» کدام است؟

۱) «۳ عددی اول نیست یا معادله $x^2 = -36$ دو جواب حقیقی ندارد.»۲) «۳ عددی اول نیست و معادله $x^2 = -36$ دو جواب حقیقی ندارد.»۳) «۳ عددی اول است یا معادله $x^2 = -36$ دو جواب حقیقی ندارد.»۴) «۳ عددی اول است و معادله $x^2 = -36$ دو جواب حقیقی دارد.»

۶۵- اگر گزاره مرکب $(q \wedge r) \Rightarrow (r \Leftrightarrow p)$ همواره نادرست باشد، آن گاه کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) سه گزاره p ، q و r درست هستند. (۲) سه گزاره p ، q و r نادرست هستند.

(۳) گزاره نادرست p و گزاره درست q و گزاره درست r هستند. (۴) گزاره درست p و گزاره نادرست q و گزاره نادرست r هستند.

۶۶- گزاره $\sim p \wedge (p \Rightarrow q)$ هم‌ارز کدام گزاره است؟

(۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۶۷- اگر ارزش گزاره $p \vee r$ به ارزش گزاره r بستگی داشته باشد و با آن هم‌ارزش باشد و q گزاره دلخواه باشد، ارزش گزاره $(q \vee r) \Rightarrow \sim p$ کدام است؟

(۱) درست (۲) نادرست (۳) هم‌ارزش با r (۴) هم‌ارزش با q

۶۸- جدول زیر بخشی از جدول ارزش گذاری گزاره‌های p ، q و r است. کدام گزاره به جای علامت سؤال می‌تواند قرار بگیرد؟

p	q	r	?
د	ن	د	(۱) $(\sim p \Rightarrow q) \wedge r$
د	د	ن	(۲) $(q \Leftrightarrow \sim r) \vee p$
ن	د	د	(۳) $(p \Leftrightarrow r) \vee \sim q$
ن	ن	د	(۴) $(\sim q \Rightarrow p) \wedge \sim r$

۶۹- ارزش کدام گزاره زیر، همواره درست است؟ (p و q دو گزاره دلخواه، F گزاره نادرست و T گزاره‌ای درست است.)

(۱) $(p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)$ (۲) $(\sim p \wedge F) \vee (\sim p \vee T)$

(۳) $\sim p \wedge F$ (۴) $\sim (\sim p) \wedge \sim p$

۷۰- اگر ارزش گزاره $[(p \Rightarrow q) \Rightarrow (\sim r \Rightarrow q)]$ همواره نادرست باشد، آن گاه در گزاره $[(\sim q \Rightarrow p) \Rightarrow r] \Rightarrow [\square]$ به جای \square ، کدام گزاره زیر را قرار دهیم تا ارزش گزاره همواره درست باشد؟

(۱) $\sim r \Rightarrow p$ (۲) $\sim p \Rightarrow (\sim q \Rightarrow r)$

(۳) $(q \Rightarrow r) \Rightarrow r$ (۴) $[\sim (\sim r) \Rightarrow p] \Rightarrow (q \Rightarrow p)$

۷۱- تعداد حالت‌های ارزشی ۴ گزاره که به صورت ترکیبی با هم آمده‌اند، کدام است؟

۶۴ (۴)

۳۲ (۳)

۱۶ (۲)

۸ (۱)

۷۲- چند مورد از گزاره‌های ترکیبی زیر درست است؟

الف) ۲ عددی اول است و ۷ شمارنده ۴۲ است.

ب) ۱۳ شمارنده اول ندارد و ۵ عددی فرد است.

پ) ۲۵ یک شمارنده اول دارد و $3^2 + 1$ عددی زوج است.

ت) $\sqrt{49}$ عددی گویاست و ۲۴ سه شمارنده اول دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۳- در ترکیب فصلی ۵ گزاره، تعداد حالات درست آنها کدام است؟

۳۲ (۴)

۳۱ (۳)

۱۶ (۲)

۱۵ (۱)

۷۴- اگر گزاره p درست، گزاره q نادرست و گزاره r نیز نادرست باشند، ارزش کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟

(۲) $(\sim q \wedge \sim r) \wedge \sim p$

(۱) $(\sim q \wedge r) \wedge (q \wedge r)$

(۴) $(\sim q \wedge p) \wedge (p \vee r)$

(۳) $(p \wedge \sim q) \wedge r$

۷۵- اگر p و q و r سه گزاره دلخواه باشند، کدام گزاره هم‌ارز گزاره $p \wedge (q \vee r)$ است؟

(۴) $q \wedge (p \vee r)$

(۳) $p \vee (q \wedge r)$

(۲) $(p \wedge q) \vee (p \wedge r)$

(۱) $(p \vee q) \wedge (p \vee r)$

۷۶- کدام یک از گزاره‌های زیر همواره دارای ارزش درست است؟

$p \wedge (\sim p \wedge \sim q)$ (۴)

$\sim q \Rightarrow \sim p$ (۳)

$\sim p \Rightarrow \sim p$ (۲)

$p \wedge \sim q$ (۱)

۷۷- اگر گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای درست باشد، کدام یک از گزاره‌های زیر دارای ارزش درست است؟

$(p \Rightarrow q) \vee q$ (۴)

$(q \Rightarrow p) \wedge r$ (۳)

$(q \Rightarrow p) \wedge q$ (۲)

$(p \Rightarrow q) \wedge r$ (۱)

۷۸- اگر گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره مرکب با بقیه متفاوت است؟

$(q \vee r) \Rightarrow (r \Rightarrow p)$ (۲)

$(p \wedge q) \Leftrightarrow (\sim p \wedge r)$ (۱)

$(p \wedge q) \Leftrightarrow (p \vee q)$ (۴)

$(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q$ (۳)

۷۹- اگر q گزاره‌ای نادرست و $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow q$ گزاره‌ای درست باشد، ارزش گزاره $(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (p \vee r)$ کدام است؟

(۲) همواره ارزش نادرست دارد.

(۱) همواره ارزش درست دارد.

(۴) هم‌ارزش با r است.

(۳) گاهی درست و گاهی نادرست است.

۸۰- اگر p گزاره‌ای درست، q و r گزاره‌هایی دلخواه باشند، در این صورت کدام گزینه در مورد ستون نتیجه گزاره $(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow (q \vee \sim r)$ صحیح است؟

در جدول ارزش گزاره‌ها به دست می‌آید؟

p	q	r	$(p \Leftrightarrow r) \Rightarrow (q \vee \sim r)$
T	T	F	؟
T	T	T	؟
T	F	T	؟
T	F	F	؟

F
T
T (۲)
T
F
F (۴)
T
F

T
T (۱)
T
F
T
T (۳)
F
T

۸۱- هر یک از توضیحات زیر به ترتیب کدام شخصیت را معرفی می‌کند؟

الف) لحن سخن او گزنده، طنزآمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی است.

ب) یکی از مثنوی‌های او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

ج) وی در شعر خود قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار می‌دهد.

د) کتاب «اخلاق‌الاشراف» از اوست.

(۱) حافظ - خواجه کرمانی - ابن‌یمین - فخرالدین عراقی (۲) عبید زاکانی - سلمان ساوجی - سعدی - خواجه کرمانی

(۳) حافظ - سلمان ساوجی - ابن‌یمین - عبید زاکانی (۴) عبید زاکانی - خواجه کرمانی - جامی - سلمان ساوجی

۸۲- کدام گزینه درباره وضعیت ادبیات در قرن هشتم درست است؟

(۱) در این دوران بی‌اعتقادی ایلخانان به عقاید رایج میان عموم مردم، به حاکم شدن فضای خفقان بر ادبیات منجر شد.

(۲) با آمدن وزرای ایران‌دوست در دربار مغول، رونق قصیده‌سرایی همچنان حفظ شد.

(۳) زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص، به سستی گرایید.

(۴) قلمرو بالندگی زبان فارسی در این زمان گسترش یافت و در پی آن مرکز ادبی از عراق عجم به نواحی جدیدتر منتقل شد.

۸۳- کدام گزینه پاسخ مناسبی برای جاهای خالی متن زیر است؟

«تیموریان تقریباً از ... تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند و ویرانگری‌های آن‌ها ادامه داشت. البته بازماندگان تیمور، همچون

بازماندگان چنگیز، کم و بیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و بعد از مدتی در ایران متمدن شدند. در عهد آنان، علاوه بر گسترش

هنرهایی چون مینیاتور، معماری و تذهیب، تاریخ‌نویسی نیز ادامه یافت و ادبیات رونقی تازه گرفت. کسانی مانند جامی و ... کتاب‌های

ارزشمندی نوشتند؛ هر چند این رونق بنیادی نبود و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و ادبیات دوره ... بود.»

(۱) نیمه دوم قرن هشتم - دولت‌شاه - تقلیدی و فاقد نوآوری (۲) قرن هشتم - شاه نعمت‌الله ولی - جدید و نو

(۳) نیمه دوم قرن هشتم - نجم‌الدین رازی - ابداعی و نوآورانه (۴) اوایل قرن هشتم - دولت‌شاه - تقلیدی و فاقد نوآوری

۱) از شاعران نام‌آور قرن هفتم و صاحب غزل‌های عرفانی زیباست. وی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده

است. (فخرالدین عراقی)

۲) از نثرنویسان قرن هفتم است و خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی

حضور داشت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد. (خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی)

۳) از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته قرن هفتم است. او کتاب مرصادالعباد را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت.

(نجم‌الدین رازی)

۴) از نویسندگان زبردست قرن هفتم است. اثر معروفش، المعجم فی معاییر اشعار العجم، در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود.

(شمس قیس رازی)

۸۵- کدام یک از گزاره‌های زیر در خصوص تاریخ ادبیات فارسی در قرن هفتم نادرست است؟

۱) قالب‌های جدیدی در شعر و نثر پدید نیامد و به همان روال سابق ادامه یافت.

۲) با حمله مغول، خراسان که کانون ادبی و فرهنگی ایران بود، ویران شد و بسیاری از مدارس، که مهد علم و فرهنگ بودند، از بین رفتند.

۳) کمال‌الدین اسماعیل و عطار نیشابوری در حمله مغولان کشته شدند.

۴) در اواخر دوره مغول بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی برچیده شد و زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد.

۸۶- کتاب «نفحات الانس» اثر کیست و به تقلید از کدام کتاب نوشته شده است؟

۱) دولت‌شاه سمرقندی - تذکره‌الاولیاء

۲) جامی - تذکره‌الاولیاء

۳) دولت‌شاه سمرقندی - گلستان سعدی

۴) جامی - گلستان سعدی

۸۷- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت، متفاوت است؟

در بان اگر دستم کشد، من دست دربان بشکنم	(۱) گر پاسبان گوید که هی، بر وی بریزم جام می
چو دُر پاش گردد به معنی زبانم	(۲) فروزان در آن بود چندین چراغ
زبانم لال اگر روزی نباشی من چه خواهم کرد؟	(۳) تو تنها می‌توانی آخرین درمان من باشی
این چه سودایی است، این سودا، خوش است	(۴) غرق دریا تشنه می‌میرم مدام

۸۸- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع، نادرست است؟

زلف پُر تابت مرا در تاب کرد:	زُل فِ پُر	تا بَت مَ	را دَر تا	ب کرد
کس اندر عهد ما، مانند وی نیست:	کَ سَن دَر عَه	دِ ما مَ نَن	دِ وِی نِیست	
گر به سخن کار میسر شدی:	گَر بِ سُن خَن	کَ اَر مَ یَس	سَر شُ دِی	
اگر بنده را سربلندی رسد:	اَ گَر بِن	دِ رَا سَر	بُن دِی	رِ سَد

۸۹- با توجه به وزن بیت، در بخش‌های حذف‌شده، پایه‌های آوایی کدام گزینه قابل جایگزین شدن است؟

«نه مردی گر ... جفای دوست برگردی / دهل را کاندرون باد است ز انگشتی ...»

- (۱) به تیغ از - صدا دارد (۲) به مردی از - فغان بخیزد (۳) ز ظلم و - چرا نالد (۴) به شمشیر از - فغان دارد

۹۰- بیت «تمنای وصالم نیست عشق من مگیر از من / به دردت خو گرفتم نیستم در بند درمانت» با کدام بیت، تناسب معنایی دارد؟

(۱) اسیرش نخواهد رهایی ز بند	شکارش نجوید خلاص از کمند
(۲) در بند غم منال که مرغان دوربین	سیر چمن ز روزنه‌ی دام کرده‌اند
(۳) سعی طبیب موجب درمان درد نیست	از خود طلب دواى دل مبتلای خویش
(۴) من خاکم و من گردم من اشکم و من دردم	تو مهری و تو نوری تو عشقی و تو جانی

۹۱- مجموعه‌ای منسجم از فرضیه‌های تأیید شده ... را شکل می‌دهند.

(۱) مسئله

(۲) نظریه

(۳) قانون

(۴) پاسخ‌های اولیه

۹۲- کدام یک از توصیف‌های زیر، پیش‌بینی و کنترل دشوار به دنبال دارد؟

(۱) کرونا: نوعی ویروس از نوع سارس که بر روی دستگاه تنفس اثرگذار است.

(۲) نمک: به محصول غیر آبی حاصل از خنثی شدن اسید و باز می‌گویند.

(۳) اراده: فرآیند شناختی که فرد با آن دست به تصمیم‌گیری یا عمل خاصی می‌زند؛ در واقع تلاشی هدفمند است.

(۴) سونامی: پدیده‌ای در پی زمین‌لرزه‌های زیر دریا

۹۳- به ترتیب صحیح و غلط بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) معتبر بودن و پذیرفته‌شدن یک پاسخ اولیه، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ نیست.

(ب) در تبیین عوامل مؤثر بر تقویت حافظه می‌توان گفت: تکرار به موقع خاطرات، موجب تحکیم حافظه می‌شود.

(ج) روان‌شناسان غالباً تحت تأثیر پیش‌فرض‌ها، نظریات پذیرفته شده در هر علم، ارزش‌ها و همچنین جهت‌گیری‌های موجود

در ذهن خویش هستند که این امر، بر مشاهده و دقت آنها تأثیر جدی می‌گذارد.

(د) فرضیه در صورت پذیرفته‌شدن در شرایط مختلف آزمایشی، به یک نظریه علمی تبدیل می‌شود.

(۱) غ - غ - غ - ص

(۲) ص - ص - ص - غ

(۳) غ - غ - ص - ص

(۴) ص - ص - غ - غ

۹۴- با توجه به تعریف روش علمی، در موقعیت فرضی زیر، کدام یک از مؤلفه‌های مهم برای روش علمی رعایت شده است؟

«آریا برای آگاهی از این‌که موتور کولر چگونه کار می‌کند، در اینترنت به جست‌وجو می‌پردازد.»

(۱) دارای فرآیند بودن

(۲) نظام‌دار بودن

(۳) موقعیت نامعین

(۴) مشخص کردن منبع کسب آگاهی

به بررسی او، کدام گزینه اشاره به متغیر پژوهشی این بررسی و تعریف عملیاتی آن دارد؟

(۱) فعالیت جسمانی منظم - خوداظهاری دانش‌آموز در مورد ورزش کردن یا نکردن

(۲) دانش‌آموز دبیرستان دوره اول - نوجوانان ۱۲ تا ۱۴ ساله محصل در مدرسه

(۳) کیفیت خواب - نمره به دست آمده از پرسش‌نامه کیفیت خواب PSQI

(۴) تأثیر ورزش بر کیفیت خواب - پاسخ فرد به بهبود کیفیت خواب پس از ورزش

۹۶- کدام گزینه روش علمی را بهتر تعریف می‌کند؟

(۱) در آن مبدا و مقصد وجود دارد.

(۲) فرایند آن باعث هدفمندی می‌شود.

(۳) لزومی ندارد به صورت گام‌به‌گام طی شود.

(۴) جست‌وجو در پی منابع معرفتی است.

۹۷- هر یک از بخش‌های مشخص شده در عبارت زیر، به ترتیب نشان‌دهنده کدام یک از ابعاد رشد سارا هستند؟

«برای جشن روز دانش‌آموز، دبستان محل تحصیل سارا تصمیم گرفت با شیرینی و شربت از دانش‌آموزان استقبال کند. مادر سارا که از دور

نظاره‌گر رفتارهای سارا بود، مشاهده کرد که سارا بدون در نظر گرفتن نوبت به سمت میز پذیرایی رفت و در پاسخ به اعتراض هم‌کلاسی‌هایش

با عصبانیت آن‌ها را هول داد. معلم سارا با دیدن این صحنه و پس از صحبت با او، از سارا خواست تا از هم‌کلاسی‌های خود عذرخواهی کند.»

(۲) اجتماعی - اخلاقی - اجتماعی

(۱) اخلاقی - هیجانی - اجتماعی

(۴) اجتماعی - اخلاقی - شناختی

(۳) اخلاقی - هیجانی - شناختی

۹۸- کدام گزینه به درستی، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

الف) عوامل محیطی رشد، تأثیری بر آمادگی زیستی ندارد.

ب) در بسیاری از موارد با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و

شناختی را در دامنه‌های سنی خاص پیش‌بینی کرد.

پ) امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.

ت) یادگیری از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی ندارد.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۹۹- به ترتیب، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

- بازی‌های موازی از علائم رفتار اجتماعی کودک در چه بازه‌ای است؟

- کدام نوع هیجان با توجه به نوع ارزیابی فرد، ظهور متفاوتی می‌یابد؟

- ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد انسان چیست؟

(۲) دوره دبستان - ترس - شناختی

(۱) ۴ یا ۵ سالگی - محبت - جسمانی، حرکتی

(۴) دوره دبستان - سپاسگزاری - شناختی

(۳) ۴ یا ۵ سالگی - احساس پشیمانی - جسمانی، حرکتی

۱۰۰- کدام یک از مثال‌های زیر در مورد رشد اخلاقی کودک با بقیه متفاوت است؟

(۱) کودک بدون اجازه کتاب‌هایی از کتابخانه بر می‌دارد تا برادر خود را خوشحال کند.

(۲) کودک اسباب‌بازی ریخته شده در اتاق خود را سریع جمع می‌کند تا با تنبیه مادر مواجه نشود.

(۳) کودک دوستش را در بازی مشارکت می‌دهد تا دیگران او را به عنوان بچه خوب تشویق کنند.

(۴) کودک از درگوشی صحبت کردن ممانعت می‌کند زیرا می‌داند این کار در جمع نادرست است.

تلاشی در مسیر موفقیت

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من العربية أو المفهوم (۱۰۱ - ۱۰۴):

۱۰۱- «على كلِّ المسلمين أن يكونوا مُشتاقين على الأعمال الصالحة و صابرين على المشاكلي»:

- (۱) بر همهٔ مسلمانان واجب است که به کارهای شایسته علاقه‌مند و بر مشکلات شکیباشند!
- (۲) همهٔ مسلمانان نسبت به کارهای خوب علاقه‌مند و نسبت به سختی‌ها صبور هستند!
- (۳) بر همهٔ مسلمانان لازم است که بر مشکلات زندگی صبر پیشه سازند و به کارهای خوب اشتیاق داشته باشند!
- (۴) بر هر یک از مسلمانان واجب است که مشتاق به کارهای خوب و شکیباشند!

۱۰۲- عین الصّحیح:

- (۱) «مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ»: چه کسی اخلاقش بد شد و خود را عذاب داد؟! (۱)
- (۲) «لا تعمر الحكمة في قلب المتكبر الجبار»: دانش در دل متکبر و ستمکار زورمند پایدار نمی‌ماند! (۲)
- (۳) «على التلاميذ أن يتواضعوا أمام والديهم»: دانش آموزان ما باید در برابر پدر و مادر فروتن باشند! (۳)
- (۴) «يا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ و أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ و اْنَهْ عَنِ الْمُنْكَرِ»: ای دخترم، نماز را به پادار و امر به معروف و نهی از منکر بنما! (۴)

۱۰۳- عین الصّحیح:

- (۱) «مواعظ الأعظم تُهدينا إلى الطّريق المستقيم»: اندرزهای بزرگان، ما را به راه راست هدایت کرده است! (۱)
- (۲) «أعلم الناس من جمَع علم الآخرين إلى علمه»: مردم دانا دانش دیگران را به دانش خود می‌افزایند! (۲)
- (۳) «إن ربّي لا يُحبّ كلّ مختال فخور»: همانا خداوند حيله‌گران فخر فروش را دوست ندارد! (۳)
- (۴) «إصبروا على ما أصابكم، إنّ ذلك من عزم الأمور»: بر آن چه که (از سختی‌ها) به شما رسیده است، صبور باشید، قطعاً آن از کارهای مهم است! (۴)

۱۰۴- عین الخطأ فی مفهوم العبارات:

- (۱) ﴿لَا يَكْفِيكَ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾: ز تو هر چه نتوانی ایزد نخواست / تو آن کن که فرموده از راه راست (۱)
- (۲) «أحبُّ عبادة الله إلى الله أنفعهم لعباده»: طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی / صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست (۲)
- (۳) «غداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل»: دشمن دانا که غم جان بود / بهتر از آن دوست که نادان بود (۳)
- (۴) «خيرٌ إخوانكم من أهدى إليكم عيوبكم»: صديقك من صدقك لا من صدقك. (۴)

(١) دَعِ الْأَرَاذِلَ وَ اذْهَبِ إِلَى الْأَفْضَالِ حَتَّى تَنْجَحَ فِي النَّهَايَةِ!

(٢) وَالِدِي مُوْطَفٌ فِي الدَّائِرَةِ وَ وَالِدَتِي تَعْمَلُ فِي الْمَطْبَخِ!

(٣) خَيْرِ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا وَ شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ!

(٤) هَذَا نَمُودَجٌ تَرْبَوِي لِیَهْتَدِي بِهِ كُلَّ الشَّبَابِ!

١٠٦- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

(٢) ذَلِكَ مِتَجَرُّ صَدِيقِي، لَهُ فُسْتَانٌ جَمِيلٌ!

(٤) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْخَلَالِ!

(١) أَنْفَعُ النَّاسِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ!

(٣) «لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»

١٠٧- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنِ تَوْضِيحِ الْمُفْرَدَاتِ التَّالِيَةِ:

(١) الْجِمَارُ: حَيَوَانٌ يَسْتَعْدِمُهُ الْإِنْسَانُ لِلْخَمْلِ وَ الرُّكُوبِ فِي حَيَاتِهِ!

(٢) السَّرْوَالُ: مِنَ الْمَلَابِسِ الرَّجَالِيَّةِ وَ لَا يُوجَدُ إِلَّا بِلَوْنٍ أَسْوَدًا!

(٣) الْمَخْتَالُ: مُسْتَبِدٌّ لَا يَرَى لِأَحَدٍ عَلَيْهِ حَقًّا دَائِمًا!

(٤) الْجِلْمُ: إِنَّهُ أَحَدُ طُرُقِ الْمَقَاوِمَةِ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ وَ الشَّدَائِدِ!

١٠٨- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

(١) إِنَّمَا اتَّقَى الْمُؤْمِنِينَ هُمُ الَّذِينَ يَتَعَامَلُونَ مَعَ النَّاسِ تَعَامُلًا يَرْضَى اللَّهُ!

(٢) مَا يَرْفَعُ دَرَجَةَ الْإِنْسَانِ فِي الدُّنْيَا وَ يَقْرِبُهُ إِلَى اللَّهِ هُوَ الْأَعْمَالُ الْحَسَنَةُ!

(٣) مَنْ هُوَ الْأَقْوَى يِنَالِ الْكَأْسِ الذَّهَبِيِّ فِي هَذِهِ الْمُبَارَاةِ!

(٤) يَا وَكْدِي، اعْلَمْ أَنَّ مِفْتَاحَ السَّعَادَةِ فِي أَيْدِيكَ!

١٠٩- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي اسْمِ التَّفْضِيلِ:

(٢) جَبَلِ دِمَاوَنْدِ أَعْلَى مِنْ جَبَلِ دَنَا!

(٤) فَاطِمَةُ أَكْبَرُ مِنْ كُبْرَى!

(١) آسِيَا أَكْبَرُ مِنْ أُرُوتَا!

(٣) فَاطِمَةُ كُبْرَى مِنْ زَيْنَبَا!

١١٠- عَيْنِ اسْمِ الْمَكَانِ مَفْعُولًا:

(٢) بُنِيَ مَسْجِدٌ كَبِيرٌ فِي قَرْيَتِنَا وَ ذَهَبْنَا إِلَى هُنَاكَ لِإِقَامَةِ الصَّلَاةِ.

(٤) أَخَذْتُ الْمِفْتَاحَ مِنْ أُمِّي لِفَتْحِ بَابِ الْبَيْتِ.

(١) أَكَلْنَا الْعَدَاءَ فِي مَطْعَمٍ نَظِيفٍ فِي مُحَافِظَتِكُمْ.

(٣) شَاهَدْتُ مِنْ بَعِيدٍ مَلْعَبًا مَمْلُوءًا مِنَ اللَّاعِبِينَ.